Meetnet nachtvlinders

Nieuwsbrief oktober 2026

Het is weer hoog tijd voor een nieuwe nieuwsbrief van het meetnet nachtvlinders. Terwijl het afgelopen week nog ruim boven de 20 graden Celsius was, is in de nachtvlindervallen al langzaam te zien dat het nu toch écht herfst is geworden. De eerste herfstuilen doen hun intrede, de gouduilen zijn ook op veel plekken te zien en de aantallen vlinders in de val liggen over het algemeen lager dan in de zomer. Toch is er nog genoeg te delen over afgelopen tijd in deze nieuwsbrief, bijvoorbeeld over soorten met een tweede generatie, de aankomende Tellersdag op 21 november en ons team dat meedoet aan de Veluweloop om geld in te zamelen!

Gestandaardiseerd tellen

Heel erg bedankt voor je tellingen die je via het meetnet hebt ingevoerd! Omdat de gegevens gebruikt worden voor het berekenen van landelijke aantalstrends, is de kwaliteit belangrijk. Daarom hebben we enkele aandachtspunten om bij elke telling op te letten. Mocht je ergens aan twijfelen, schroom dan vooral niet om contact op te nemen met meetnet@vlinderstichting.nl:

- Een meetpunt bestaat uit een vaste plaats, val en lamp. Plaats de val dus elke meetnacht op dezelfde locatie met dezelfde lamp. Vang je soms met een andere val, of wil je op meerdere locaties tellen? Overweeg dan om meerdere meetpunten aan te maken, door een mail te sturen naar meetnet@vlinderstichting.nl met in ieder geval het type val, het type lamp en de locatie van het meetpunt. Zo weten wij en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zeker dat er elke keer hetzelfde type gegevens wordt verzameld. Zo worden de aantalstrends in het meetnet nog preciezer.
- Onze app Count4Nature heeft beeldherkenning, zodat je daar direct kan zien welke soorten er in je val zitten.
- Het is belangrijk dat al je tellingen worden ingevoerd in het meetnet nachtvlinders, via onze app Count4Nature of via onze website meetnet.vlinderstichting.nl. Daarnaast kan je je waarnemingen invoeren via bijvoorbeeld waarneming.nl, maar het invoeren in ons eigen meetnet is belangrijk, want enkel met die gegevens worden de aantalstrends berekend.
- Hoe meer jaar hetzelfde meetpunt wordt geteld, hoe waardevoller voor de trendberekeningen die we samen met het CBS uitvoeren.

Top twintig soorten september

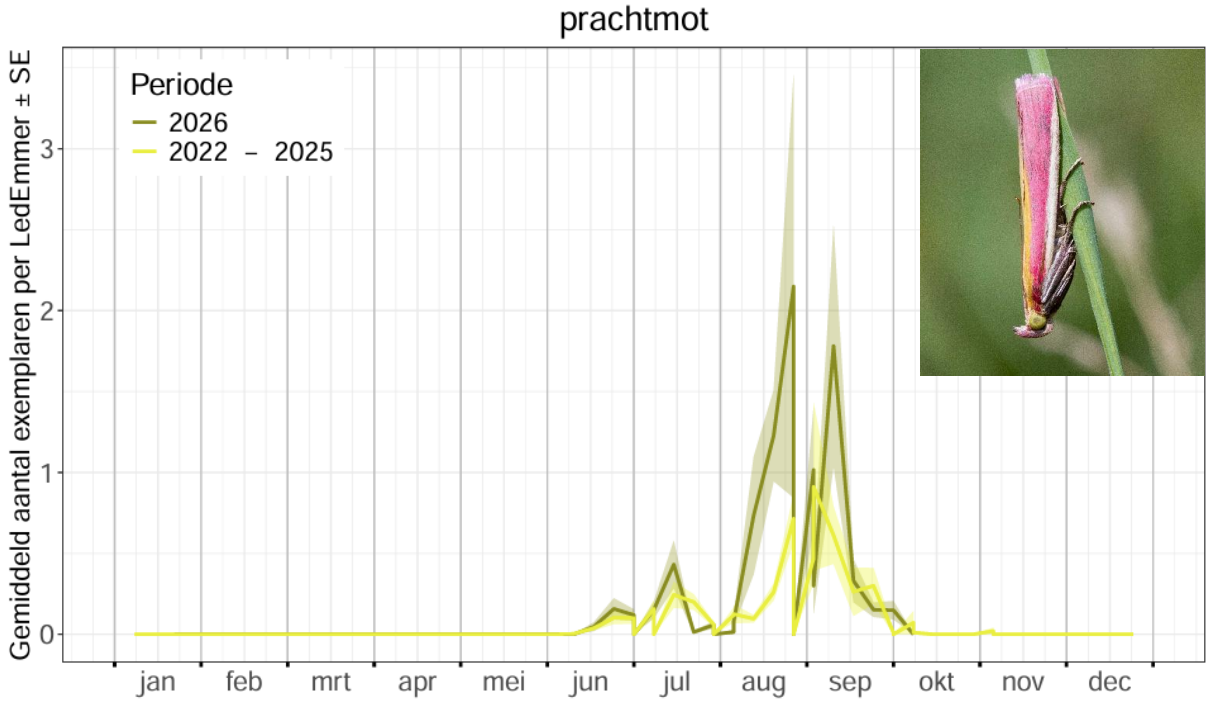
In september waren er nog veel leuke nachtvlindersoorten te zien! De huismoeder en maansikkeluil werden het meest geteld, maar ook staan er nachtvlinders in de lijst die tot voor kort nog zeldzaam waren, zoals de florida-uil en de prachtmot. Daarnaast werden er typische nazomer-soorten waargenomen als de vierkantvlekuil, volgeling en de essengouduil.

Tabel 1: De top twintig van september 2026

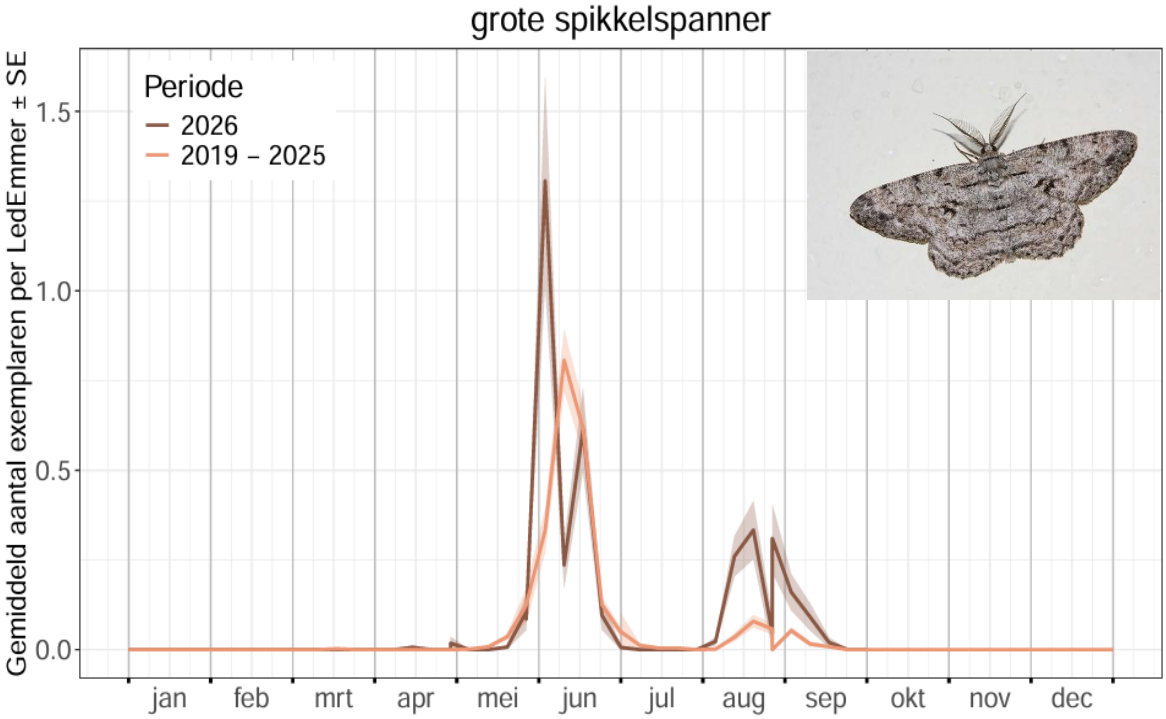
	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Groep	Exemplaren	Locaties
1	Huismoeder	*Noctua pronuba*	Macro	21394	807
2	Maansikkeluil	*Anchoscelis lunosa*	Macro	12042	421
3	Vierkantvlekuil	*Xestia xanthographa*	Macro	6853	655
4	Gewone grasuil	*Luperina testacea*	Macro	4821	502

5	Volgeling	*Noctua comes*	Macro	2048	368
6	Zwarte-c-uil	*Xestia c-nigrum*	Macro	1621	365
7	Buxusmot	*Cydalima perspectalis*	Micro	1078	173
8	Schaduwspikkelspanner	*Peribatodes rhomboidaria*	Macro	899	290
9	Gehakkelde spanner	*Ennomos erosaria*	Macro	807	141
10	Groente-uil	*Lacanobia oleracea*	Macro	642	157
11	Gele eenstaart	*Watsonalla binaria*	Macro	628	215
12	Florida-uil	*Spodoptera exigua*	Macro	574	163
13	Gepijlde grasmot	*Agriphila geniculea*	Micro	496	94
14	Blauwooggrasmot	*Agriphila straminella*	Micro	483	115
15	Essengouduil	*Atethmia centrago*	Macro	454	139
16	Variabele grasmot	*Agriphila tristella*	Micro	441	96
17	Zuidelijke stofuil	*Hoplodrina ambigua*	Macro	440	158
18	Breedbandhuismoeder	*Noctua fimbriata*	Macro	417	157
19	Bonte worteluil	*Agrotis vestigialis*	Macro	415	32
20	Prachtmot	*Oncocera semirubella*	Micro	410	97

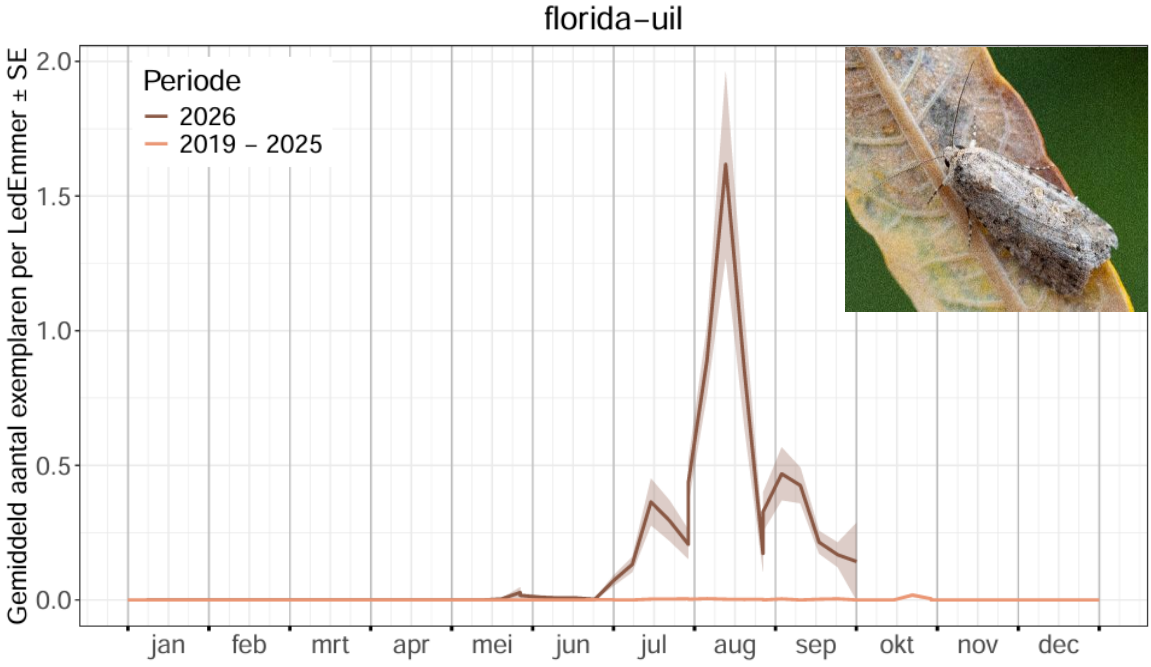
Veel geziene soorten in september

Een paar jaar geleden stond de **prachtmot** nog bekend als een zeldzame soort, maar gezien de toegenomen waarnemingen in het meetnet lijkt de soort het steeds beter te doen. Dat is ook te zien aan de grafiek, waar de aantallen van 2026 worden vergeleken met het meerjarige gemiddelde. De prachtmot leeft van klaversoorten en is door zijn felle kleuren en gedrag ook makkelijk overdag te vinden.

In Vlaanderen viel het op dat de **grote spikkelspanner** dit jaar een tweede generatie heeft met meer exemplaren dan andere jaren. Natuurpunt schreef hier een erg interessant artikel over! Dit heeft waarschijnlijk te maken met de hogere temperaturen, waardoor het voor de soort mogelijk is om nog een keer de levenscyclus te doorlopen. In Nederland is hetzelfde patroon te zien; naast de duidelijke piek in mei en juni was de grote spikkelspanner ook in augustus en september weer te zien. Vooral in het oosten van het land komt de soort voor, waar hij leeft van verschillende soorten loofbomen.

Ook de **florida-uil** heeft dit jaar een erg goed jaar. Tien jaar geleden was de soort nog een erg zeldzame trekvlinder, die werd gebruikt in laboratoria en soms als plaag in kassen leefde. Ondertussen is de soort in hoog tempo uit het zuiden opgerukt, en dit jaar wordt de soort dus in hoge aantallen gezien. De florida-uil leeft als rups van verschillende kruidachtige planten, zoals weegbree en veldzuring.

Tellersdag op zaterdag 21 november: Save the Date

Het is alweer twee jaar geleden dat de laatste Tellersdag was; hoog tijd voor een nieuwe tellersdag voor de tellers van alle meetnetten! Ook beheerders die de gegevens gebruiken zijn van harte welkom! Dit keer wordt de dag gehouden in het Akoesticum in Ede, 5 minuten lopen vanaf station Ede-Wageningen en ook goed te bereiken met auto.

De datum is al geprikt: **zaterdag 21 november 12:30-16:30 uur**. We beginnen met een gratis lunch als dank voor al jullie inspanningen dit jaar. Daarna is er een interessant programma met lezingen, onderbroken door een theepauze. Aan het eind ben je van harte welkom om aan te sluiten bij onze borrel, onder het genot van een (alcoholvrij of niet) drankje. Het programma staat nog niet vast en volgt later. In ieder geval hebben we niet stilgezeten, zijn jullie gegevens weer voor van allerlei projecten gebruikt en zullen we jullie daarover vertellen. Houd de dag vrij, de officiële uitnodiging met programma volgt nog! Opgeven kan al wel als je wilt, via deze link.

Hopelijk tot dan! En houd ook vast vrij: de L**andelijke Dag** van De Vlinderstichting valt volgend jaar op **27 februari** (dus niet de eerste dag van maart).

Veluweloop: We motten doorlopen

Op zaterdag 10 oktober loopt team We Motten Doorlopen van De Vlinderstichting bijna 90 kilometer tijdens de Veluweloop. **Daarmee zamelen we geld in voor ons Beschermingsfonds: voor onderzoek en concrete beschermingsmaatregelen voor bedreigde vlinders in Nederland.** Maar beschermen doen we natuurlijk niet met 12 lopers alleen. In heel Nederland zetten vrijwilligers zich in voor vlinders: door te tellen, waarnemingen door te geven, kennis te verzamelen en mee te helpen in het veld. Die enorme community maakt ons werk mogelijk. Daarom vragen we juist jullie om mee te doen met onze actie. Niet door 90 kilometer te rennen, maar door ons team te sponsoren én de actie te delen met vrienden, familie en andere natuurliefhebbers. Lijkt het je leuk om te helpen, voel je dan vrij om deze promo te verspreiden binnen je netwerk of te doneren via deze link. Alvast hartelijk dank voor je steun! (Mocht er een foutmelding komen als je de link volgt: ze zijn er mee bezig, probeer later nog eens).

In het nieuws

- Rupsen van de psi-uil en hermelijnvlinder
- Gouden tijd voor gouden nachtvlinders
- Zoeken naar het robiniawolkje
- Rupsen van de ligusterpijlstaart

Contact

Landelijk Meetnet Nachtvlinders
Rik Wever, Rutger Lanjouw, Maurits Močnik, Jurriën van Deijk, Jannes Boers en José Kok

Telefoonnummer: 0317-467346
E-mailadres: meetnet@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetprogramma Nachtvlinders. Mocht je geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kan je de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij instellingen de optie ‘Nieuwsbrief ontvangen’ uit te zetten.